

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-564/13 P

**Planet AE Anonymi Etaireia Parochis Symvouleftikon Ypiresion
przeciwko
Komisji Europejskiej**

Odwołanie — Artykuł 340 akapit pierwszy TFUE — Odpowiedzialność umowna Unii — Artykuł 272 TFUE — Klauzula arbitrażowa — Szósty program ramowy w zakresie badań, rozwoju technologicznego i prezentacji — Umowy dotyczące projektów Ontogov, FIT i RACWeb — Koszty kwalifikowalne i kwoty wypłacone tytułem zaliczki przez Komisję — Powództwo o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa — Brak powstałego i aktualnego interesu prawnego

Streszczenie – Wyrok Trybunału (piąta izba) z dnia 26 lutego 2015 r.

1. *Postępowanie sądowe — Wniesienie sprawy do Sądu na podstawie klauzuli arbitrażowej — Właściwość Sądu określona wyłącznie na mocy art. 256 TFUE i art. 272 TFUE i klauzuli arbitrażowej — Właściwość do rozpoznania powództwa o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa — Ocena*

(art. 256 TFUE, 272 TFUE)

2. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Osoby fizyczne lub prawne — Interes prawny — Konieczność posiadania istniejącego i aktualnego interesu prawnego — Ocena w chwili wniesienia skargi — Powództwo o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa*

(art. 263 akapit czwarty TFUE)

1. Zgodnie z art. 272 TFUE w związku z art. 256 TFUE Sąd jest właściwy do orzekania w pierwszej instancji na mocy klauzuli arbitrażowej przewidzianej w umowie prawa publicznego lub prawa prywatnego zawartej przez Unię lub na jej rachunek. Z powyższego wynika, że art. 272 TFUE stanowi przepis szczególny pozwalający wystąpić do sądu Unii na podstawie klauzuli arbitrażowej uzgodnionej przez strony w odniesieniu do umów prawa publicznego lub prywatnego i to bez ograniczenia w związku z charakterem powództwa wniesionego do sądu Unii.

Zgodnie z klauzulą arbitrażową zawartą w danych umowach, Sąd albo Trybunał – w zależności od danego przypadku – jest właściwy w rozstrzyganiu sporów między Unią i wykonawcami w przedmiocie ważności, stosowania lub wykładni tych umów. Z tego wynika, że ta klauzula arbitrażowa także nie ogranicza właściwości Sądu lub Trybunału w związku z charakterem powództwa. Analizowana klauzula z punktu widzenia jej brzmienia może zatem uzasadniać właściwość Sądu lub Trybunału do rozpoznawania powództwa o ustalenie istnienia prawa lub stosunku prawnego, takiego jak w omawianej sprawie, w zakresie sporu między Unią a wnoszącą odwołanie dotyczącego ważności, stosowania lub wykładni tych umów.

(por. pkt 22, 23, 25, 26)

2. Interes prawny w ramach powództwa o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa, w odniesieniu do przedmiotu skargi musi istnieć na etapie jej wnoszenia pod rygorem jej niedopuszczalności.

Skarżący nie może skutecznie podnosić, że w dacie wniesienia do Sądu powództwa o ustalenie istnienia prawa lub stosunku prawnego miał powstały i aktualny interes prawny wymagający ochrony prawnej, ponieważ właściwe służby Komisji nie wydały jeszcze jakiegokolwiek żądania zwrotu w związku z zaliczkami wypłaconymi w ramach analizowanych umów. Ponadto kwalifikowalność spornych kosztów była przedmiotem postępowania w sprawie audytu stanowiącego jedynie postępowanie o charakterze wstępnym i przygotowawczym, odmienne od postępowania, które ewentualnie mogłoby doprowadzić do odzyskania wypłaconych kwot, ponieważ było ono prowadzone przez służby operacyjne Komisji. W związku z powyższym niepewna była kwestia, czy i w jakim zakresie rzeczony koszty mogłyby być przedmiotem skierowanego przez Komisję żądania zwrotu.

(por. pkt 31, 32, 34, 35)